

AHK TÜRKİYE WORLD BUSINESS OUTLOOK

SONBAHAR 2023

Deutsch-Türkische
Industrie- und Handelskammer
Alman-Türk
Ticaret ve Sanayi Odası

Yönetici Özeti

Şirketler mevcut ticari durumlarını çok olumlu değerlendirmeye devam ediyor:

Zorlu koşullara rağmen, şirketlerin %67'si ticari durumlarını iyi olarak değerlendirmektedir (İlkbahar 2023: %69). Şirketlerin %31'i için ticari durumları orta düzeydedir (İlkbahar 2023: %28). Sadece yüzde ikisi ticari durumunu kötü olarak değerlendirmektedir (İlkbahar 2023: %3).

Ticari beklentilerde önemli iyileşme:

Şirketlerin %46'sı ticari gelişiminin iyileşmesini bekliyor (İlkbahar 2023: %32). Sadece %12'si daha kötü bir gelişme bekliyor (İlkbahar 2023: %11). Şirketlerin %43'ü ticari gelişiminin aynı kalmasını beklemektedir (Bahar 2023: %51).

Şirketler ekonomik bir zayıflama bekliyor ancak bir çöküş değil:

Şirketlerin yalnızca %24'ü ekonomik kalkınmanın iyileşmesini beklemektedir (İlkbahar 2023: %34). Daha kötü ekonomik gelişme beklentilerinde hafif bir artış olmuştur. Şu anda, %42'si ekonominin daha kötü performans göstermesini beklemektedir (İlkbahar 2023: %38). %34'ü önümüzdeki on iki ay boyunca gelişmelerin aynı kalmasını beklemektedir (İlkbahar 2023: %28).

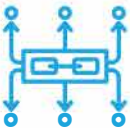
Şirketler yatırım bütçelerini koruyor:

Şirketlerin %34'ü yerel yatırımlarını artırmayı planlamakta (İlkbahar: %35), %24'ü daha az yatırım yapmayı düşünmekte (İlkbahar 2023: %21) ve %9'u ise yatırım yapmayı planlamamaktadır (İlkbahar 2023: %13). Biraz daha yüksek bir oranla, %33'ü aynı yatırım hacmini korumayı planlamaktadır (İlkbahar 2023: %31).

Ticari beklentilerindeki iyileşme istihdam planları üzerinde olumlu bir etki yaratmaktadır:

Şirketlerin yarısından fazlası, %51'i, yeni çalışanları işe almayı planlamaktadır (İlkbahar 2023: %40). Şirketlerin sadece %6'sı işten çıkarmayı planlıyor (İlkbahar: %14). Şirketlerin %41'i istihdam seviyelerinin aynı kalmasını bekliyor (İlkbahar: %46).

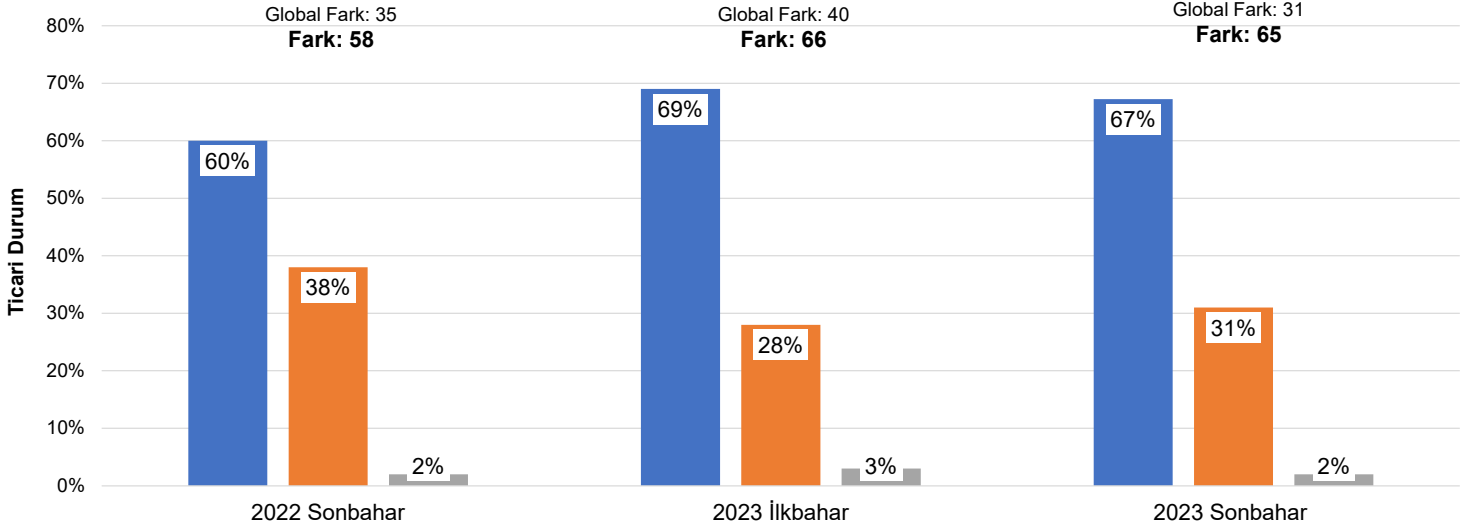

Döviz kurları, ekonomik-siyasi çerçeve koşulları ve giderek artan finansman sorunları, işgücü maliyetleri ve nitelikli iş gücü eksikliği ekonomik kalkınma için risk faktörleri olarak görülmektedir:

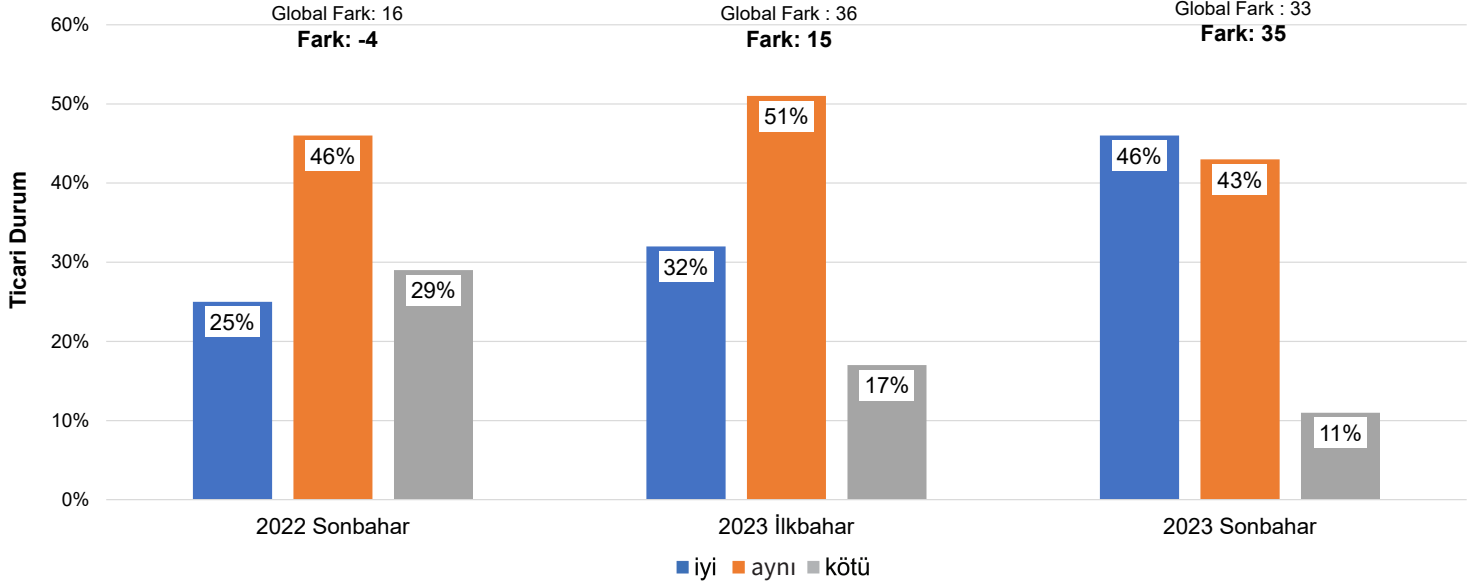
Döviz kuru, Alman şirketleri açısından yüzde 71'lik bir sonuçla (İlkbahar 2023: %75) ekonomik kalkınma için en büyük risk faktörü olmaya devam etmektedir. Türkiye'deki ekonomik-siyasi çerçeve koşulları da şirketler açısından yüzde 55'lik bir sonuçla bir iş riski oluşturmakta olsa da önemini biraz kaybetmiştir (İlkbahar 2023: %60). Finansman ve işgücü maliyetleri faktörlerinin her biri %48 ile sıralamada üçüncü sırada yer almaktadır. Her iki sonuç da 2023 ilkbaharında %41 olan orandan önemli bir artış göstermektedir. Beşinci sırada, en önemli artışla, Alman şirketleri artık %43 ile vasıflı işgücü eksikliğini belirtmektedir (İlkbahar 2023: %34).

Şirketler mevcut ticari durumlarını çok olumlu değerlendiriyor

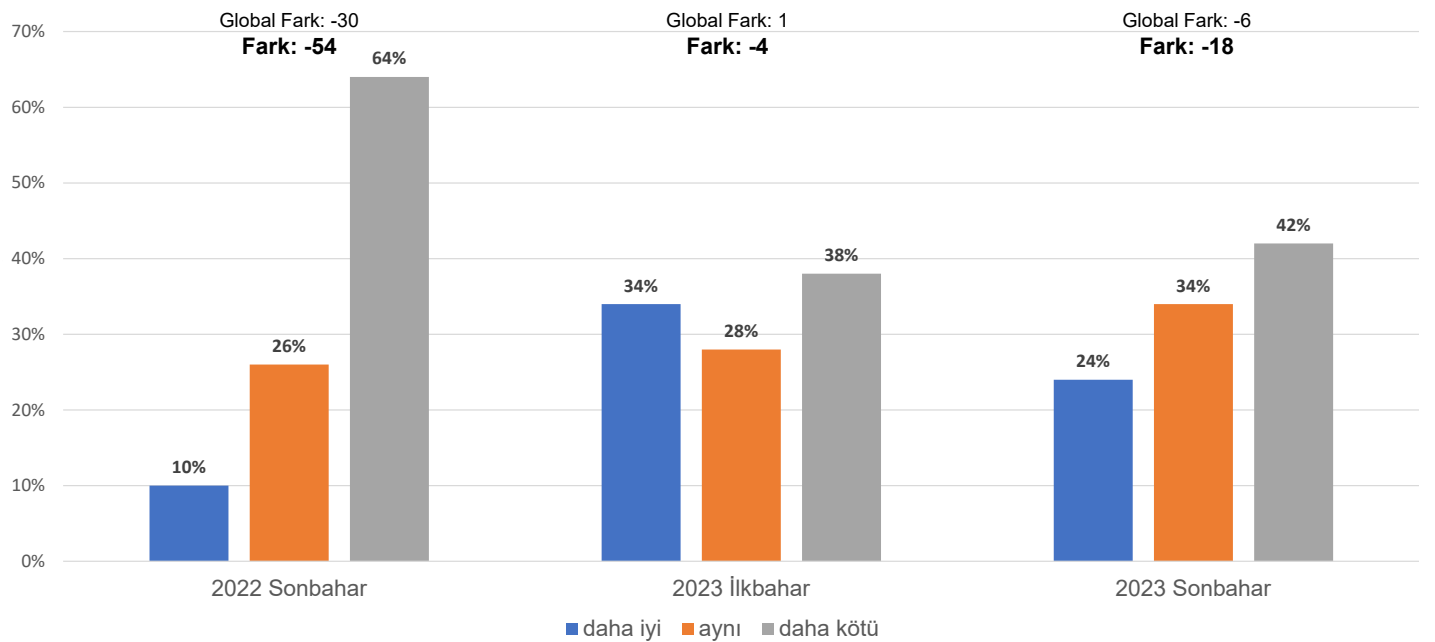
■ iyi ■ orta ■ kötü

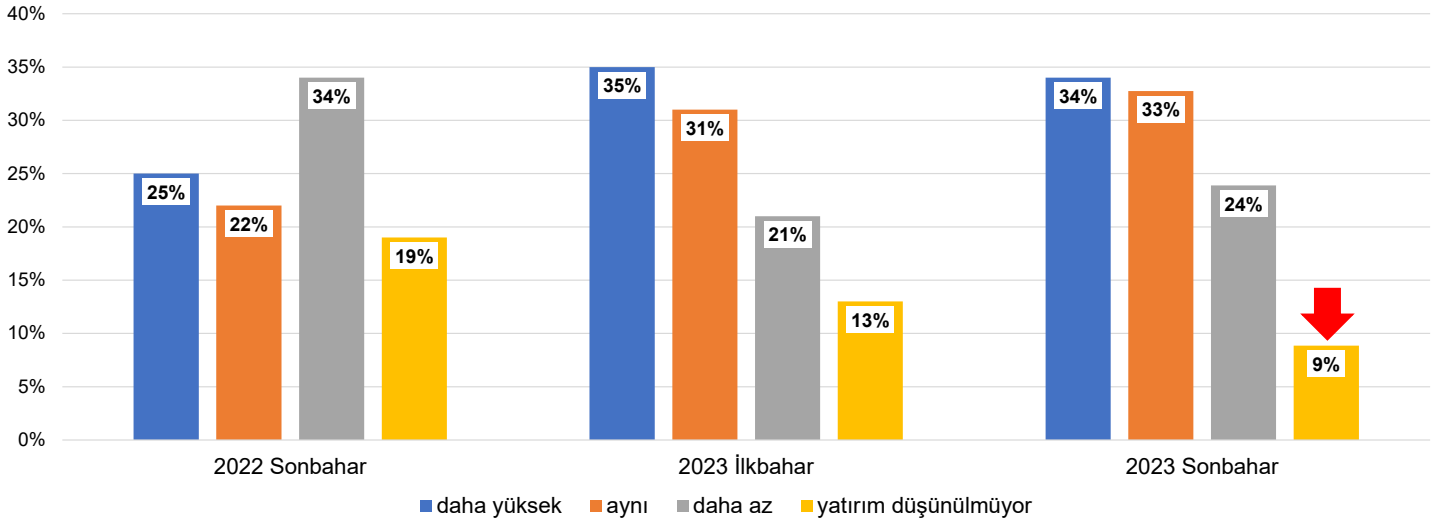
Önümüzdeki 12 ay için iş geliştirme daha olumlu değerlendiriliyor

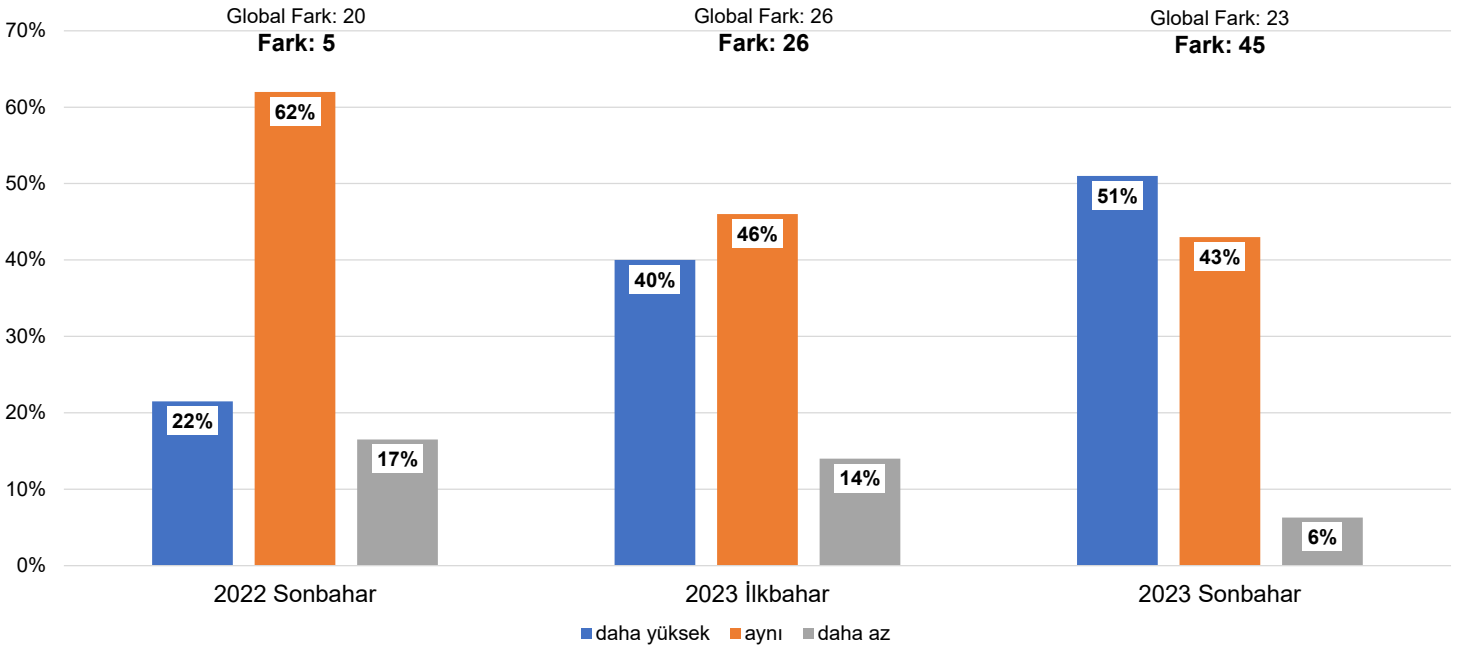
Şirketler konjunktürel gelişmede yavaşlama bekliyor, ancak duraklama değil

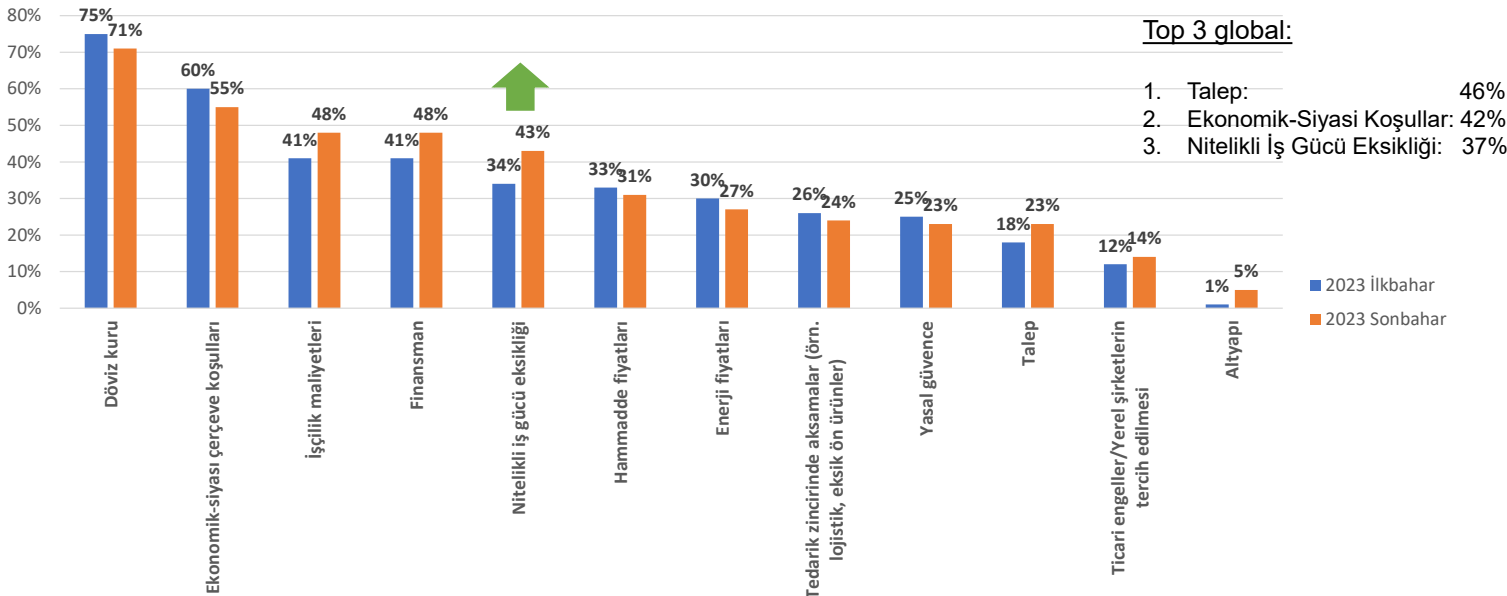
Yatırım beklentilerinde istikrarlı eğilim

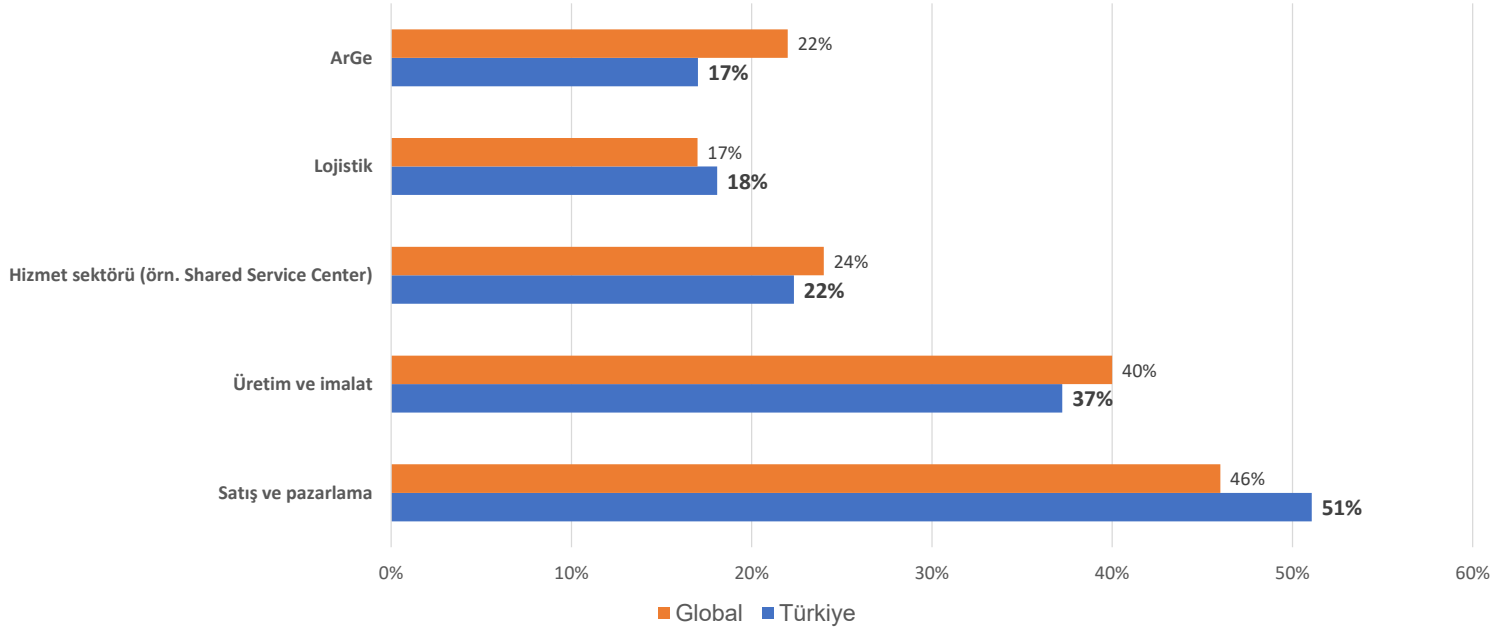
Şirketlerin iyimser iş beklentileri istihdam planlarını da olumlu etkiliyor

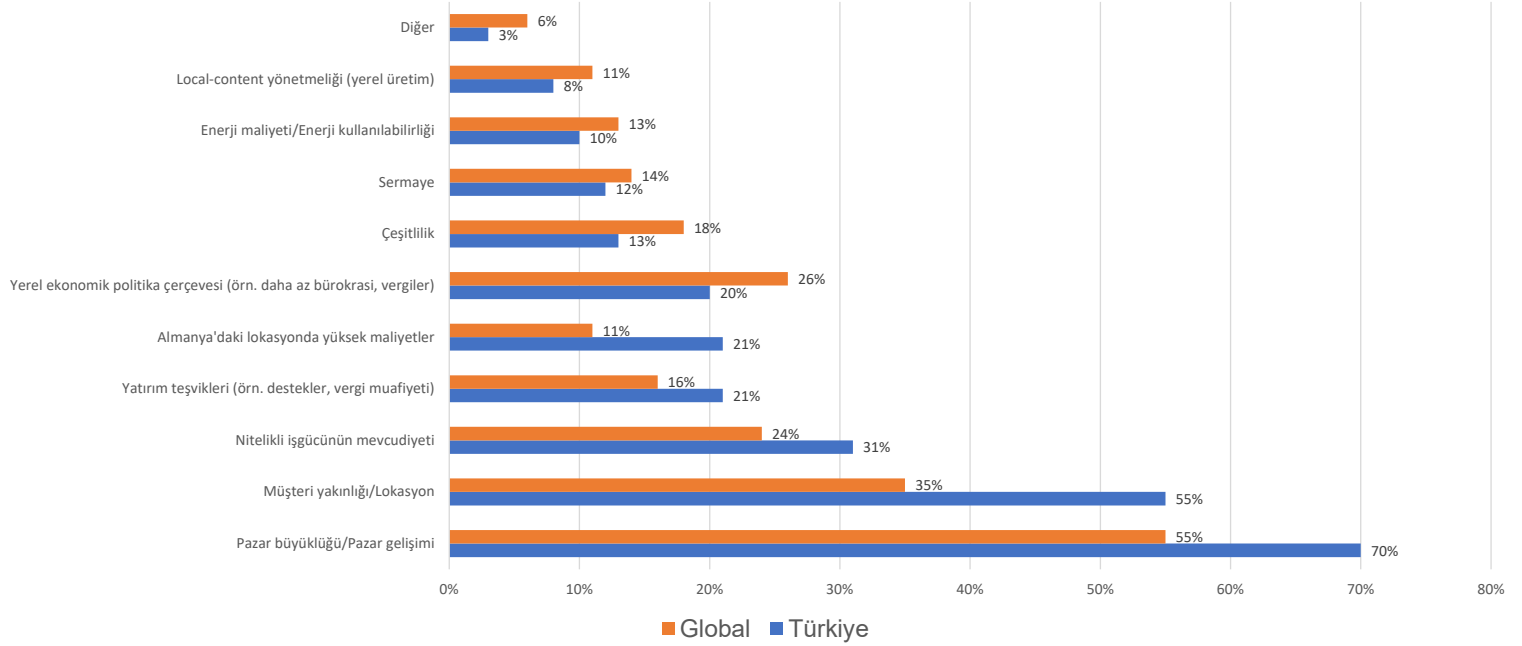
Döviz kurları, ekonomik-siyasi çerçeve koşulları, finansman, işçilik maliyetleri ekonomik kalkınma için

Yatırımlar ağırlıklı olarak satış, pazarlama ve üretim alanlarında yapılmaktadır/planlanmaktadır

Pazar büyüklüğü ve müşteri yakınlığı yatırım kararlarında belirleyici bir rol oynamaktadır

AHK World Business Outlook hakkında

Alman-Türk Global İş Görünümü (World Business Outlook) sonuçları, Alman Yurtdışı Ticaret Odalarına üye şirketler arasında her altı ayda bir yapılan bir ankete dayanmaktadır. Sonuçlar, yerel raporun yanı sıra AHK World Business Outlook'ta küresel düzeyde de özetlenmektedir. Anket küresel düzeyde 3.623'ten fazla şirketten geri bildirim toplamıştır.

Türkiye'deki Alman sermayeli 364 üye şirketten 113'ü yerel bahar anketine katıldı. Anket, 25.09-19.10.2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Yerel olarak, katılımcı şirketlerin yüzde 48'i sanayi ve inşaat sektörlerinden, yüzde 24'ü ticaret şirketlerinden ve yüzde 28'i hizmet sektöründen gelen şirketlerden oluşmaktadır. Şirketlerin yüzde 24'ü 100'den az, yüzde 26'sı ise 100 ila 1.000 çalışan istihdam etmektedir. Çalışan sayısı 1.000'den fazla olan büyük şirketler ise yüzde 50 ile çoğunluğu oluşturmaktadır. Küresel bir karşılaştırmada Türkiye, Belarus ve Sırbistan'ı da içeren Doğu ve Güneydoğu Avrupa bölgesinin (AB hariç, Türkiye dahil) bir parçası olarak sayılmaktadır.

Tüm sonuçlar için lütfen
QR kodunu okutun:

AHK World Business Outlook Sonbahar Anketi 2023

I. I. Durum, beklentiler, riskler

1. Şirketinizin mevcut iş durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

- İyi
- Orta
- Kötü

2. Önümüzdeki on iki ay içinde yerel şirketiniz için nasıl bir iş gelişimi bekliyorsunuz?

- Daha iyi
- Aynı
- Daha kötü

3. Önümüzdeki on iki ay içinde yerel ekonominin gelişimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Daha iyi
- Aynı
- Daha kötü

4. Şirketinizin yerel yatırım harcamalarının önümüzdeki on iki ay içinde nasıl gelişmesini bekliyorsunuz?

- Daha yüksek
- Aynı
- Daha düşük
- Yatırım yok

5. Şirketinizin yerel iş gücünün önümüzdeki on iki ay içinde nasıl gelişmesini bekliyorsunuz?

- Daha yüksek
- Aynı
- Daha düşük

6. Önümüzdeki on iki ay içinde şirketinizin ekonomik gelişimine yönelik en büyük riskleri nerede görüyorsunuz? (birden fazla cevap mümkün)

- Talep
- Finansman
- İşçilik maliyetleri
- Nitelikli işgücü eksikliği
- Döviz kuru
- Enerji fiyatları
- Hammadde fiyatları
- Yasal güvence
- Ekonomik-siyasi çerçeve ve koşullar
- Altyapı
- Ticari engeller/Yerel şirketlerin tercih edilmemesi
- Tedarik zincirindeki aksamalar (örn. lojistik, birincil ürün eksikliği)

6.1 Şirketinizin ekonomik gelişimi için başka riskler görüyor musunuz?

(Serbest metin)

II. Ek Sorular

Şirketlerin yatırım kararları maliyet faktörleri, bürokrasi ve jeopolitik riskler gibi unsurlara göre alınmaktadır. Almanya'daki yatırım ortamı belirsiz. Birçok durumda üretimin yer değiştirmesinden bile söz ediliyor.

Bu çerçevede, mevcut konumunuzdaki genel koşulları nasıl değerlendirdiğinizi öğrenmekten memnuniyet duyarız. Hangi alanlara yatırım yapıyorsunuz ve hangi faktörler bu seçiminizi etkiliyor?

Soru 4 (yatırımlar) "daha yüksek, aynı, daha düşük" ise:

1) Mevcut durumda bulunduğunuz yerde hangi alanlarda önemli yatırımlarınız var veya yapmayı planlıyorsunuz? (Birden fazla cevap mümkün)

- Üretim ve imalat
- ArGe
- Satış ve pazarlama
- Lojistik
- Hizmetler (örn. paylaşımlı hizmet merkezi)
- Önemli ölçüde yatırım bulunmamaktadır.
- Diğer (serbest metin)

Soru 4 (yatırımlar) "daha yüksek, aynı, daha düşük" ise:“:

2) Yatırım yapma kararınızda hangi yerel faktörler baskın bir rol oynuyor? (Birden fazla cevap mümkün)

- Pazarın büyüklüğü/pazara erişim
- Müşteriye yakınlık/yerleşim
- Çeşitlilik
- Yatırım kolaylıkları (örn. teşvikler, vergi indirimleri)
- Yerel ekonomik politika çerçeve koşulları (örn. Nispeten düşük bürokrasi, vergiler)
- Yerel içerik düzenlemeleri (yerel üretim)
- Enerji maliyetleri/enerji temini
- Almanya'daki lokasyonda yüksek maliyetler
- Nitelikli elemanlara erişim
- Sermayenin bulunması
- Diğer (serbest metin)

III. İstatistiksel Bilgiler

1. Ülke/kıta hakkında bilgi

2. Sektör hakkında bilgi

- Sanayi/İnşaat
- Ticaret
- Hizmetler

3. Şirket büyüklüğü

- 100 çalışandan az
- 100 ila 1.000 çalışan
- 1.000'den fazla çalışan

4. Şirketle ilgili bilgiler:

- Bir Alman şirketine bağlı iştiraki/şubesi/temsilciliği
- Yerel Şirket
 - Almanya'da şubesi bulunuyor
 - Almanya'da şubesi bulunmuyor
- Uluslararası şirket
 - Almanya'da şubesi bulunuyor
 - Almanya'da şubesi bulunmuyor